

Хвороби мисливських тварин

Викладач: доктор біологічних наук, доцент Сарабєєв Володимир Леонідович

Кафедра: біології лісу, мисливствознавства та іхтіології

E-mail: volodimir.sarabeev@gmail.com

Телефон: +380983277973

Інші засоби зв'язку: Moodle, Viber

Консультації: дистанційні – Viber, електронна пошта

Освітня програма, рівень вищої освіти	205 Лісове господарство; Мисливське господарство та рослинні ресурси; Бакалавр					
Статус дисципліни	Вибіркова					
Кредити ECTS	5	Навч. рік	2021-2022 2 семестр	Рік навчання – 3 Семестр - 2	Тижні	13
Кількість годин	150	Кількість змістових модулів¹	8	Лекційні заняття – 26 год Практичні заняття – 26 год Самостійна робота – 98 год.		
Вид контролю	Залік					
Посилання на курс в Moodle	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=731					
Консультації:	щовіторка, 12.55-14.15 або за домовленістю чи ел. поштою					

ОПИС КУРСУ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Хвороби мисливських тварин» є надати студентам знання щодо найбільш поширених хвороб мисливських тварин та основних методів їх діагностики, ветеринарно-санітарного нагляду в мисливських угіддях та ветеринарно-санітарної експертизи м'яса дичини та продуктів полювання, основних санітарно-профілактичних заходів в мисливських угіддях.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни є: формування у студентів уяви про хвороби мисливських тварин, інфекційні захворювання, інвазійні захворювання (протозойні захворювання, гельмінтози, арахноентомози), зоонози, незаразні хвороби, "самолікування та самогігієна" диких тварин, ветеринарно-санітарний нагляд, ветеринарно-санітарна експертиза м'яса дичини та продуктів полювання, санітарно-профілактичні заходи в мисливському господарстві.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі освіти мають:

знати: основні хвороби мисливських тварин; види хвороб та їх збудники; інфекційні хвороби; інвазійні захворювання (протозойні хвороби, гельмінтози, арахноентомози); незаразні захворювання мисливських тварин; методи ветеринарно-санітарного нагляду в мисливському господарстві; методи ветеринарно-санітарної експертизи м'яса дичини та продукції полювання; санітарно-профілактичні заходи в мисливському господарстві.

¹ 1 змістовий модуль = 15 годин (0,5 кредита ECTS). Детальна формула розрахунку – в рекомендаціях.

Вміти: проводити паразитологічні дослідження мисливських тварин; користуватись визначником паразитів; визначати таксономічну приналежність паразитів та етіологію захворювання тварин; володіти методиками фіксації, збору, фарбування та виготовлення постійних препаратів; організувати та провониди епізотологічне обстеження мисливського господарства; визначати епідеміологічний стан території на якій розташоване господарство; проводити огляд туши здобутої дичини на виявлення ознак захворювання; проводити експертизу дичини, яка отруїлася, втопилася, загинула; використовувати засоби безпеки при роботі з біологічним матеріалом.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Базовий навчальний посібник: Рубцова Н.Ю. *Хвороби мисливських тварин: опорний конспект лекцій для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» напрямку підготовки «Лісове і садово-паркове господарство».* – Запоріжжя: ЗНУ, 2014. – 62 с..

Презентації лекцій, плани практичних занять, методичні рекомендації до виконання тестів, самостійних робіт, індивідуальних завдань, відеоматеріали, основна та додаткова література розміщені на платформі Moodle.

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Поточні контрольні заходи

Основними контрольними заходами є тести та самостійні роботи, які виконуються після опанування відповідного модулю курсу, а також творчі завдання на кшталт рішення тематичних задач. Всі поточні контрольні заходи та методичні рекомендації до їх виконання розташовані на платформі Moodle.

Підсумкові контрольні заходи

Розробка і захист індивідуального або групового проєкту. Форма проєкту та методичні рекомендації щодо її заповнення розміщені на платформі Moodle.

5. Теми лекційних занять

№ змістового модулю	Назва теми	Кількість годин	
		о/д. ф	з/дист. ф
1	Ветеринарно-санітарний нагляд у мисливському господарстві.	2	1
2	Класифікація і номенклатура хвороб. Неінфекційні хвороби тварин	4	1
3	Хвороби бактеріального та вірусного походження небезпечні для людини	2	1
4	Інфекційні хвороби безпечні для людини.	2	1
5	Гельмінтози мисливських тварин	2	1
6	Захворювання мисливських тварин, що викликаються найпростішими	4	1
7	Методи дослідження тварин та інспектування навколишнього середовища щодо виявлення збудників та переносників захворювань	2	1
8	Хвороби, що викликаються паразитичними членистоногими	4	1
Разом		26	8

6. Теми практичних занять

№ змістового модулю	Назва теми	Кількість годин	
		о/д. ф	з/дист. ф
1	Ветеринарно-санітарний нагляд у мисливському господарстві.	2	1
2	Класифікація і номенклатура хвороб. Неінфекційні хвороби тварин	4	1
3	Хвороби бактеріального та вірусного походження небезпечні для людини	2	1
4	Інфекційні хвороби безпечні для людини.	2	1
5	Гельмінтози мисливських тварин	2	1
6	Захворювання мисливських тварин, що викликаються найпростішими	4	1
7	Методи дослідження тварин та інспектування навколишнього середовища щодо виявлення збудників та переносників захворювань	10	1
8	Хвороби, що викликаються паразитичними членистоногими	4	1
Разом		26	8

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

Рекомендована література

Основна література:

1. Рубцова Н.Ю. Хвороби мисливських тварин: опорний конспект лекцій для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» напряму підготовки «Лісове і садово-паркове господарство». – Запоріжжя: ЗНУ, 2014. – 62 с.
2. Veterinary Parasitology, 4th Edition / M. A. Taylor, R. L. Coop, Richard L. Wall. Wiley-Blackwell.

– 2015. - 1032 Р.

3. Ветеринарно-санітарна експертиза та санітарна оцінка продуктів забою забійних тварин : навч. посіб. / уклад.: О. М. Якубчак, С. А. Ткачук, Р. І. Білик; Нац. аграр. ун-т. - Київ, 2011. - 139 с.
4. Диференційна патологоанатомічна діагностика інфекційних хвороб тварин : навч. посіб. / уклад.: Г. А. Зон, Л. В. Івановська, М. В. Скрипка; Сум. нац. аграр. ун-т. - Суми : Мрія, 2011. - 206 с.
5. Найпоширеніші інвазійні хвороби свійських тварин в Україні / Ю. Ю. Довгій, О. А. Дубова, Д. В. Фещенко та ін. – Житомир: Полісся, 2011. – 41. С.
6. Паразитологія та інвазійні хвороби сільськогосподарських тварин: навчальний посібник / О.М. Єрохіна. – К.: Аграрна освіта, 2014. – 431 с.
7. Ятусевич А. И. Руководство по ветеринарной паразитологии / А. И. Ятусевич, В. Ф. Галат, В. М. Мироненко, А. В. Березовский, М. П. Прус, Е. Л. Братушкина, Н. М. Сорока, М. В. Галат, Л. А. Вербицкая: Учебник. - Минск: ИВЦ Минфина, 2015. - 496 с.

Додаткова література:

1. Infectious diseases of wild mammals / edited by E. S. Williams and I. K. Barker. - 3rd ed. - Iowa State University Press. - 2001. -540 Р.
2. Бактеріальні хвороби перепелів на фермах Полтавської, Донецької та Одеської областей / І. І. Панікар, С. О. Ніколаєнко // Вісн. Полтав. держ. аграр. акад. - 2008. - № 3. - С. 94-95.
3. Ветеринарна медицина в єдиній державній системі запобігання та реагування на надзвичайні ситуації : навч. посіб. / С. І. Кабанець, М. В. Козак, Р. Й. Кравців, З. В. Крушельницький, Б. М. Куртяк, М. Т. Мусієнко, В. С. Поліщук, Р. П. Сімонов, А. В. Собко, В. Г. Стояновський; Львів. нац. ун-т вет. медицини та біотехнологій ім. С.З.Гжицького. - Л. : Тріада плюс, 2009. - 418 с
4. Ветеринарна паразитологія: Підруч. / Ю. Г. Артеменко, В. Ф. Галат, Л. П. Артеменко та ін.; За ред. Ю. Г. Артеменка. — К.: Учб.-метод. центр Мінагропрому України, 1998. — 288 с.
5. Засоби профілактики, лікування та боротьби з особливо небезпечними захворюваннями, спільними для людей і тварин / А. І. Завірюха, Г. А. Завірюха // Наука та інновації. - 2005. - 1, № 2. - С. 118-120
6. Іхтіопатологія : навч. посіб. для підготов. фахівців у ВНЗ III - IV рівнів акредитації за напрямками "Водні біоресурси та аквакультура", "Ветеринарна медицина" та "Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва" / В. В. Власенко, Ю. Д. Темніханов. - Вінниця, 2012. - 526 с.
7. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин : практикум (для самот. роботи) : навч. посіб. для студ. ВНЗ, які навчаються за напрямом підготов. "Ветеринарна медицина" / Ю. О. Приходько, С. І. Пономар, О. В. Мазанний, О. В. Нікіфорова, А. А. Антіпов, В. П. Гончаренко; ред.: Ю. О. Приходько, С. І. Пономар. - Біла Церква, 2011. - 312 с.
8. Порівняльна характеристика сучасних методів відбору проб із туш тварин / В. О. Загребельний, О. М. Якубчак, І. М. Деркач // Біологія тварин. - 2012. - 14, № 1. - С. 654-659.
9. Хронічні інфекційні хвороби тварин : наук. вид. / Л. Є. Корнієнко, В. О. Бусол, В. В. Недосєков, О. О. Кучерявенко, О. О. Кучерявенко, Л. М. Корнієнко. - Біла Церква : Білоцерк. нац. аграр. ун-т, 2009. - 288 с

Інформаційні ресурси:

1. Diseases That Can Spread Between Animals and People
<https://www.cdc.gov/healthypets/diseases/index.html>
2. Tropical Parasitology: Protozoans, Worms, Vectors and Human Diseases. URL:
<https://ru.coursera.org/learn/parasitology>
3. Епідемії - динаміка інфекційних захворювань. URL:
<https://ru.coursera.org/learn/epidemics>
4. Вступ до курсу Паразитологія. Організація робочого місця. Методи діагностики.
URL: <https://www.youtube.com/watch?v=eBWftRYPxDI>
5. Паразитологічний розтин риби. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=IHNNOhrAoqI&feature=youtu.be>
6. Електронні підручники з Ветеринарії <http://www.techvet.com.ua/index.php/12-pro-tehnikum2/37-elektronni-pidruchniki>

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ²

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Аспіранти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Аспіранти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до сесії не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи, що виконуються аспірантами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення UniCheck. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування автора оригінального тексту). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на періоджерело. Приклади оформлення цитувань див. на платформі Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=103857>

Виконавці індивідуальних завдань обов'язково додають до текстів своїх робіт власноруч підписану Декларацію академічної доброчесності (див. посилання у Додатку до силабусу).

Роботи, в яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються в ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел: електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>; наукометрична база Scopus: <https://www.scopus.com>; наукометрична база Web of Science: <https://apps.webofknowledge.com>

² Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів і т.д. Викладач сам вирішує, що треба знати студенту для успішного проходження курсу!

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача з аспірантами є платформа Moodle. Важливі повідомлення загального характеру регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити аспірантів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на платформі Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам». Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа на пошту або у зазначені меседжери викладача. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище, ім'я та курс.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2020-2021

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 2020-2021 н. р.:

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Аспіранти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених *Кодексом академічної доброчесності ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих аспірантами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методу проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання аспіранту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування аспірантів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycyfws9y>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; *Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): [HTTPS://MOODLE.ZNU.EDU.UA](https://moodle.znu.edu.ua)

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:

- для аспірантів ЗНУ - moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна
- для аспірантів Інженерного інституту ЗНУ - alexvasik54@gmail.com, Василенко Олексій Володимирович

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>.